



Katedra liturgiky RKCMBF UK



Liturgický spev 2 K-KT61-062/15

Leto 2018

vyučujúci: doc. PaedDr. Rastislav Podpera, PhD. e-mail: Rastislav.Podpera@frcth.uniba.sk
čas výučby: piatok 0800-0845 h., učebňa 224 webstránka: <http://hsl.frcth.uniba.sk>
konzultácie: na požiadanie

Liturgický spev 2 patrí medzi povinné kurzy štúdia katolíckej teológie. Uvádza poslucháča do problematiky hudobnej stránky omšovej liturgie. Predmetom štúdia sú zásady pre uplatňovanie priestoru pre hudbu v omši, stratifikácia liturgickej hudby a prehľad o liturgických spevníkoch a príručkách. Podstatná časť kurzu je zameraná na hudobné prvky omše: ich liturgický zmysel, formy, pramene a interpreti podľa súčasných liturgických noriem. V menšom rozsahu sa kurz venuje problematike praktického spevu žalmov na rozličné nápěvy.

Tento sylabus obsahuje kompletný prehľad tém kurzu. Témy majú rozličnú formu realizácie: prednáška, seminár (aktívne zapojenie poslucháčov, práca s textovým/notovým/zvukovým materiálom), samoštúdium, cvičenie (vlastný nácvik spevu). Nie všetky témy budú predmetom výučby v zmysle klasických prednášok, niektoré budú ponechané na samoštúdium z určenej literatúry.

Upozornenie: V čase výučby nie je v učebni dovolené používanie mobilných telefónov, tabletov a notebookov na hlasovú ani textovú komunikáciu. V prípade nutnosti si študent takéto zariadenia vybaví na chodbe. Zvukové, obrazové alebo audio-vizuálne záznamy z výučby je možné realizovať len so súhlasom vyučujúceho.

Témy kurzu (T = teória, S = spev)

- T20 Stratifikácia liturgickej hudby (samoštúdium)
- T21 Liturgické spevníky a príručky (seminár)
- T22 Priestor pre hudbu v liturgii (seminár)
- T23 Sólóvé spevy kňaza a diakona, liturgické dialógy (samoštúdium)
- T24 Spevy kňaza s ľudom – Krédo, Sanktus, Modlitba Pána (prednáška)
- T25 Ostatné spevy omšového poriadku – Kyrie, Glória, Agnus (samoštúdium)
- T26 Medzispěvy (prednáška)
- T27 Procesiové spevy – úvod do problematiky (prednáška)
- T28 Procesiové spevy – introit (seminár)
- T29 Procesiové spevy – offertorium (seminár)
- T30 Procesiové spevy – communio (seminár)
- T31 Modlitba veriacich (samoštúdium)
- T32 Gratiarium (seminár)
- S25 Spev žalmov (cvičenie)

Súhrnný zoznam povinnej literatúry

1. Lekcionár I. Trnava : Spolok sv. Vojtecha.
2. Liturgický spevník I. Typis Polyglottis Vaticanis, 1990. Dostupné online: http://notypreorgan.comehere.cz/files/Liturgicky_spevník_I-cely.pdf
3. Musicam sacram. Pokoncilová inštrukcia, 1967. Dostupné online: http://hsl.frcth.uniba.sk/musicam_sacram.htm
4. Sacrosanctum Concilium. Konštitúcia Druhého vatikánskeho koncilu, 1963. Dostupné online: http://hsl.frcth.uniba.sk/sacrosanctum_concilium.php
5. Spoločné modlitby veriacich I. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 2009.

6. Všeobecné smernice Rímskeho misála (podľa 3. typického vydania Missale Romanum, 2002). Dostupné online: <http://hsl.frcth.uniba.sk/vsrm2002sk.pdf>

Uvedené tituly netreba študovať celé, iba ich časti konkretizované na nasledujúcich stranách pri jednotlivých témach. Všetky publikácie sú k dispozícii vo fakultnej knižnici RKCMBF UK, väčšina aj na internete.

Požiadavky a hodnotenie

1) Aktívna účasť na hodinách, ktoré majú formu seminára, cvičenia a diskusie. Maximálny počet 30 bodov. 2) Absolvovanie písomného testu na konci semestra. Test preveruje základné vedomosti z cirkevných dokumentov k prebraným témam. Maximálny počet 70 bodov. Výsledok hodnotenia: 100-91 A, 90-81 B, 80-61 C, 60-41 D, 40-21 E, 20 a menej Fx.

Prehľad kurzu: týždenná výučba

1. týždeň, 23. február 2018

Úvod, zhodnotenie doterajších teoretických vedomostí

T21 Liturgické spevníky a príručky (seminár)

► Úloha: K budúcej lekcii si pripraviť svoj vlastný pohľad na priestor pre hudbu v liturgii (Je vhodné celú omšu spievať alebo recitovať? Mal by sa pomer hudby a hovoreného slova riadiť nejakými pravidlami? Aký kľúč použiť na výber spievaných častí? Ktoré prvky omše je vhodné prednášať so spevom, a ktoré hovoreným spôsobom?). Neodovzdáva sa v písomnej forme. Napriek tomu odporúčam priniesť na hodinu v podobe písomných poznámok, sformulované stručne a výstižne, napr. v bodoch.

2. týždeň, 2. marec 2018

T22 Priestor pre hudbu v liturgii (seminár)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 18; čl. 35; čl. 40; čl. 114 ods. 1; čl. 115.
- Musicam sacram, čl. 5, ods. 2; čl. 6; čl. 7; čl. 10; čl. 9 a 11; čl. 27; čl. 28-31; čl. 36; čl. 37 ods. 1-2; čl. 38; čl. 40; čl. 43-44.
- Liturgický spevník I, s. 20-21, bod 3-4; s. 27, bod 1, 3, 4.

► Úloha: Preštudovať povinnú literatúru k tejto téme. Jej znalosť môže pedagóg preveriť kedykoľvek v priebehu kurzu (= priebežné hodnotenie, viď dole).

3. týždeň, 9. marec 2018

T24 Spevy kňaza s ľudom – Krédo, Sanktus, Modlitba Pána (prednáška)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36; čl. 67-68; čl. 79b; čl. 81; čl. 366.
- Musicam sacram, čl. 34-35.
- Sacrosanctum Concilium, čl. 54 ods. 2.
- Liturgický spevník I, s. 24-25, bod 5.8, 5.11, 5.14.

► Úloha: Oboznámiť sa aj s literatúrou k téme nasledujúceho týždňa. Odteraz poslucháč navštevuje prednášky s vopred naštudovanou povinnou literatúrou. Jej znalosť je základom, na ktorom prednášky stavajú, resp. ktorý rozširujú a prehľbujú. Obsahom prednášok sú súvislosti a výklady liturgických noriem spravidla z nedostupnej zahraničnej literatúry, nie samotné normy. Naštudovanie povinnej literatúry môže pedagóg preveriť kedykoľvek v priebehu kurzu (= priebežné hodnotenie, viď dole).

4. týždeň, 16. marec 2018

T26 Medzispevy (prednáška)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 55-56; čl. 60-63; čl. 367.
- Všeobecné smernice lekciónára, state o spevoch medzi čítaniami.
- Musicam sacram, čl. 33.
- Liturgický spevník I, s. 23, bod 5.7.

5. týždeň, 23. marec 2018

T32 Gratiarum (seminár)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 88.
- Liturgický spevník I, s. 26, bod 5.17.

6. týždeň, 30. marec 2018

výučba nie je (veľkonočná liturgická prax)

7. týždeň, 6. apríl 2018

T27 Procesiové spevy – úvod do problematiky (prednáška)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32-33.

8. týždeň, 13. apríl 2018

T28 Procesiové spevy – introit (seminár)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 47-48, 367.
- Liturgický spevník I, s. 21, bod 5.2.

9. týždeň, 20. apríl 2018

T29 Procesiové spevy – offertorium (seminár)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 74, 367.
- Liturgický spevník I, s. 24, bod 5.10.

10. týždeň, 27. apríl 2018

T30 Procesiové spevy – communio (seminár)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 86-87, 367.
- Liturgický spevník I, s. 25-26, bod 5.16.

Úloha:

► Do budúcej hodiny nech si každý poslucháč sformuluje aspoň jeden problém (názor, otázku) z oblasti hudby v súčasnej liturgii, ktorý môžeme rozvinúť v spoločnej diskusii. Zvoľte si niečo, čo považujete za dôležité a aktuálne. Nevyhýbajte sa kontroverzným otázkam a vlastným pohľadom na ne.

11. týždeň, 4. máj 2018

S25 Spev žalmov (cvičenie)

12. týždeň, 11. máj 2018

Opakovanie

13. týždeň, 18. máj 2018

Diskusia o hudbe v liturgii

– bude príležitosťou hovoriť o veciach, ktoré nie sú explicitne zachytené v liturgických normách, alebo ísť nad rámec týchto noriem. V diskusii poslucháč preukáže úroveň svojich doterajších znalostí problematiky hudby v liturgii.

Povinná literatúra k témam samoštúdia

T20 Stratifikácia liturgickej hudby

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 28; čl. 37.
- Liturgický spevník I, s. 20, body 1-2.

T23 Sólové spevy kňaza a diakona, liturgické dialógy

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 30; čl. 32-35; čl. 54; čl. 60; čl. 77; čl. 79a a h; čl. 89.
- Sacrosanctum Concilium, čl. 54 ods. 2.
- Liturgický spevník I, s. 21, bod 5.3.

T25 Ostatné spevy omšového poriadku - Kyrie, Glória, Agnus

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36; čl. 51 ods. 2; čl. 52-53; čl. 83; čl. 366.
- Musicam sacram, čl. 34.
- Liturgický spevník I, s. 22, body 5.4, 5.5; s. 25, bod 5.15.

T31 Modlitba veriacich

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36, 69-71.
- Liturgický spevník I, s. 24, bod 5.9.
- Spoločné modlitby veriacich, smernice.